

**Projekt „Elav, põnev ja kirev vaimne kultuuripärand“
Kokkuvõtte kunstiõpetajate koolitusest 6. ja 7. detsembril 2012**

6. detsembril osales 17 kunstiõpetajat:

Elva Gümnaasium - Helle Saue, Emmaste Põhikool - Eila Tõnisson, Hagudi Põhikool - Aksella Piiliste, Kiviõli Kunstide Kool - Heli Kompus, Lihula Muusika- ja Kunstikool - Ivi Talzi, Miina Härma Gümnaasium - Ivika Hiis, Märjamaa Gümnaasium - Ulvi Zagurskaja, Nissi Põhikool - Kaie Ehrpais, Põlva Ühisgümnaasium - Vesta Naruski, Pärnjõe Põhikool - Merle Naser, Rakvere Reaalgümnaasium - Heidi Reisi, Ruila Põhikool - Ülle Palumets, Tallinna Vaba Waldorfkool - Pille Kängsep, Vasta Kool - Lende Saluvee, Väandra Gümnaasium - Maiga Lints, Öismäe Gümnaasium - Ave Lipping, Palupera Põhikool – Marika Viks.

7. detsembril osales 20 õpetajat:

Aegviidu Kool - Kaire-Leen Varik, Albu Põhikool - Kersti Liivak, Antsla Gümnaasium - Liivia Rebane, Keeni Põhikool - Tiina Kukk, Krabi Põhikool - Urve Konksi, Mõniste Kool - Marika Lepp, Orissaare Gümnaasium (Leisi Keskkool ja Tornimäe Põhikool) - Katrin Vaher, Oru Kool - Aive Nõupuu, Parksepa Keskkool - Merit Süving, Pärnu-Jaagupi Gümnaasium - Virve Lohu, Pärnu Ühisgümnaasium (Häädemeeste Keskkool) - Marika Ristmäe, Rakvere Lille Kool - Ene Udevald, Roosna-Alliku Põhikool - Merike Sõmermaa, Salme Põhikool - Tiia Kobin, Tallinna Arte Gümnaasium - Eneli Šank, Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasium - Polina Žukova, Tääksi Põhikool - Külli Hiiemäe-Metsar, Viimsi Keskkool – Kaja Koost, Viljandi Gümnaasium - Ene Runing, Viljandi Kunstikool (Viljandi Kesklinna Kool) - Tatjana Anniko.

Päevakord

1. Projekti „Elav, põnev ja kirev vaimne kultuuripärand“ üldtutvustus
2. Projekti ajakava
3. Mis on vaimne kultuuripärand? - Jane Kalajärvi (rahvakultuuri keskus)
4. Kuidas pärandit märgata ja kuidas uurimustööd läbi viia (läbi Hiiumaa praktilise kogemuse) – Helgi Põllo, Hiiumaa muuseum
5. Kuidas algatada uurimuspõhist kunstiprojekti? Projekti ja alateemadega tutvumine, diskussioon vaimse kultuuripärandi teemal, miniuuring. – Jane Remm (Sally stuudio)
6. Kuidas jõuda uuringust kunstiteose ideeni ja ideest teostuseni? Arutelu, grupitöö, kokkuvõtted. – Jane Remm (Sally stuudio)
7. Tagasiside osalejatelt koolituspäeva lõpus.

1. Projekti „Elav, põnev ja kirev vaimne kultuuripärand“ üldtutvustus - Elle Lepik

Õpetajad said infolehed koolituse päevakava, kogu projekti ajakava ja kontaktandmetega lisainformatsiooni saamiseks. Elle Lepik tutvustas lühidalt projekti eesmärgi ja ajakava.

2. Projekti ajakava:

6.12. – 7.12. 2012	kunstiõpetajate koolituspäevad
10.12. 2012 – 22.02. 2013	õpilased teevad (erinevates õppeainetes) uurimustöid ning nende põhjal kunstikavandeid
25.02. – 1.03. 2013	toimuvad koolisisesed ettekannetepäevad ja kavandite näitused, igas koolis valitakse üks idee teostamiseks

4.03. – 30.04. 2013	väljavalitud kavandi autor(id) töötavad kunstitööga
2.05. 2013	valminud kunstitöö kohta andmete ning digitaalsete fotode saatmine korraldajatele
24.05. 2013	näituse ülespanek, elamuspäev tööde autoritele ja juhendajatele, näituse pidulik avamine Viljandis
24.05. – 20.06. 2013	näituse eksponeerimine Viljandis Linnagaleriis
26.06. – 23.07. 2013	näituse eksponeerimine Tallinnas Eksperimentaalgaleriis

3. Mis on vaimne kultuuripärand? - Jane Kalajärv (rahvakultuuri keskus)

Juttu oli vaimse kultuuripärandi mõistest ja selle tähendusest, seda eelkõige UNESCO vaimse kultuuripärandi kaitse konventsiooni kontekstis. Saadi ka ülevaade sellest, miks on vaimset kultuuripärandit tarvis hoida ja väärtustada. Kuna vaimse kultuuripärandi teema keskmes on kogukond, siis oli ka juttu sellest, milliseid kogukondi inimesed moodustavad ja igal osalejal tuli mõelda läbi, millistesse kogukondadesse nad ise kuuluvad ja millised vaimse kultuuripärandi teadmised, kombes, oskused, tavad ja traditsioonid on nende kogukondadega seotud.

4. Kuidas pärandit märgata ja kuidas uurimustööd läbi viia (läbi Hiiumaa praktilise kogemuse) – Helgi Põllo, Hiiumaa muuseum

Teisena sai sõna Hiiumaa muuseumi peavarahoidja Helgi Põllo, kes on juba pikemat aega tegelenud vaimse kultuuripärandi hoidmise ja väärtustamisega Hiiumaal. Ta on olnud mitmete selleteemaliste ettevõtmiste eestvedaja ning innustanud saareelanikke vaimse pärandi teemadel kaasa mõtlema. Muu hulgas on ta teinud ka koostööd koolidega ning omab seega ka head kogemust, kuidas õpilastele seda teemat tutvustada. Koolitusel rääkiski ta oma kogemusest ja tõi konkreetseid näiteid sellest, milliseid projekte koolides läbi on viidud ja kuidas seda teemat erinevatesse ainetesse lõimida. Ta andis ka praktilisi näpunäiteid, kuidas panna õpilasi märkama vaimset kultuuripärandit enda ümber ning kuidas innustada neid teemasid uurima.

Kahe esimese loengu eesmärk oli panna inimesi mõtlema võimalikult laialt vaimsest kultuuripärandist ja märgata nõ. erilise kõrval ka tavalist. Ning kinnistada teadmist, et meist igaühel on vaimset pärandit - selliseid teadmisi ja oskusi, mida jagame oma kogukonnaga ja soovime edasi anda oma lastele.

5. Kuidas algatada uurimuspõhist kunstiprojekti? Projekti ja alateemadega tutvumine, diskussioon vaimse kultuuripärandi teemal, miniuuring. – Jane Remm (Sally stuudio)

Jane Remmi loengu eesmärk oli

- pakkuda inspiratsiooni, kuidas töös õpilastega käsitleda vaimse kultuuripärandi teemat kaasaegse kunsti vahenditega,
- pakkuda isiklikku kogemust vaimse kultuuripärandi teema käsitlemisel,
- analüüsida õppemeetodeid ja reflekteerida protsesse.

Osalejad tegid ise läbi ülesande kaardistamise faasi - grupitööna koguti infot ja ideid vaimsest kultuuripärandist. Osalejad tõid välja erinevaid arvamusi ning argumenteerisid oma vaateid. Jane Remm tutvustas, millised õppemeetodid sobivad kaardistamiseks ning millised võivad olla iga meetodi kitsaskohad.

6. Kuidas jõuda uuringust kunstiteose ideeni ja ideest teostuseni? Arutelu, grupitöö, kokkuvõtted. – Jane Remm (Sally stuudio)

Koolituse viimases loengus käsitles Jane Remm töö järgmisi etappe:

- kontseptsiooni loomine – info kitsendamine
- kavandi loomine
- analüüs ja tagasiside.

Kunstiteose kontseptsiooni loomise puhul soovitas lektor kitsendada teemat ning otsida oma vaatevinkel püstitatud ülesandele. Sõnum tuleb sõnastada kirjalikult, et seda oleks lihtsam kontrollida töö käigus. Jane Remm tutvustas ka kaasaegse kunsti väljendusvahendeid ning tõi näiteid maailmakuulsatelt kunstnikelt. Grupitööna tegid osalejad suuremõtmelised kunstikavandid, mida päeva lõpus tutvustati kõigile ning analüüsiti.

Jane Remm soovitas näitusetöö teostamiseks PVC plaadile järgmisi kunstitehnikaid/materjale:

akrüülid (ka ehitusakrüülid), joonistusvahendid, markerid, grafiit (üle lakkida), kollaaž (PVAga), assamblaaž (mahuline), stencil, šabloon spreiga, fotod, koomiks, mõttekaart.

7. Lisainfo:

UNESCO ERK

Elle Lepik elle.lepik@unesco.ee (korralduslikud küsimused)

Margit Siim margit.siim@unesco.ee (vaimset kultuuripärandit puudutavad küsimused)

Rahvakultuuri keskus

Jane Kalajärvi - jane.kalajarv@rahvakultuur.ee (vaimset kultuuripärandit puudutavad küsimused)

Kristiina Porila – kristiina.porila@rahvakultuur.ee (vaimset kultuuripärandit puudutavad küsimused)

8. Tagasiside osalejatelt koolituspäeva lõpus:

Koolitusele saabunud kunstiõpetajad olid koolituse päevaga väga rahul. See ilmnes nii pisteliste individuaalsete vestluste põhjal kui ka Jane Remmi poolt läbi viidud tagasisidevestluse kaudu päeva lõpus. Kiideti nii tänuväärset teemapüstitust kui ka häid lektoreid. Mõned osalejad olid juba eelnevalt leidnud partnereid teiste ainete õpetajate seas oma koolis. Viljandimaa õpetajad soovivad meie projekti põhjal eelnevalt maakonnasiseselt sama projekti läbi viia ning teha ka oma näitus (aeg ja koht on juba ekspositsiooniks kinni pandud). Õppepäeva jooksul tekkis osalejate seas diskussioone ja palju mõtteid, kuidas projekti järgmisi etappe läbi viia. Päev pakkus palju inspiratsiooni ja väga palju näpunäiteid, oli ka üllatavat isiklikku vaimse pärandi teadvustamist.